

סיכום עונת 2017/18

לאחר שבגיליון הקודם סקרתי את האשכוליות ואת ההצלחה שלהן בעונה הקודמת, אשלים את המידע על העונה החולפת מהיבטים אחרים.

יבול

יבול עונת 17/18 היה אחד הנמוכים אי פעם.

ליבול הנמוך מספר סיבות:

- ריבוי עקירות לעומת מיעוט נטיעות בשנים האחרונות
- יבול שפל בזן "אורי", לאחר יבול כבד בעונה הקודמת

טבלה 1: יבול ויצוא פרי הדר 2007-2017

<u>2017/18</u>	<u>2016/17</u>	<u>2015/16</u>	<u>2014/15</u>	<u>2013/14</u>	<u>2012/13</u>	<u>2011/12</u>	<u>2010/11</u>	<u>2009/10</u>	<u>2008/9</u>	<u>2007/8</u>	<u>עונה</u>
455.6	545	507.6	543.3	505.5	517	587	470	536.5	572	559	<u>יבול</u> (אלפי טון)

<u>2017/18</u>	<u>2016/17</u>	<u>2015/16</u>	<u>2014/15</u>	<u>2013/14</u>	<u>2012/13</u>	<u>2011/12</u>	<u>2010/11</u>	<u>2009/10</u>	<u>2008/9</u>	<u>2007/8</u>	<u>יצוא</u> (אלפי טון)
163.5	189	158	164	161	168	180	155	179	175	172	
35.9%	34.7%	31.1%	30.2%	31.8%	32.5%	30.7%	33%	33.4%	30.6%	30.7%	<u>% היצוא</u>

לעומת היבול הנמוך ניתן לראות מנתוני הטבלה כי היצוא כמעט לא נפגע, ואף ניתן להבחין במגמה משמעותית של שיפור באחוז הפרי המיוצא בשתי העונות האחרונות.

היבול הנמוך אכן לא השפיע על כמות ואחוז היצוא, וזאת בשל תנאי שוק טובים (מחירים, ביקושים) ביצוא. אבל השפעת היבול ניכרה בצורה משמעותית בכמויות ששווקו לשוק המקומי (ירידה של 10% לעומת אשתקד) ועוד יותר בתעשייה, שקלטה כ-25% פחות פרי מאשתקד.

טבלה 2 : התפלגות הפרי ליעדי השוק השונים – עונת 17/18

סה"כ	פומלו ואחרים	לימונים	קליפים	אשכוליות	תפוזים	
158,000	6,000	60,000	42,000	8,000	42,000	שוק מקומי
134,070	-	4,170	31,500	68,100	30,300	תעשייה
163,480	1,400	530	88,100	68,400	3,800	יצוא
455,550	7,400	64,700	161,600	144,500	76,100	סה"כ

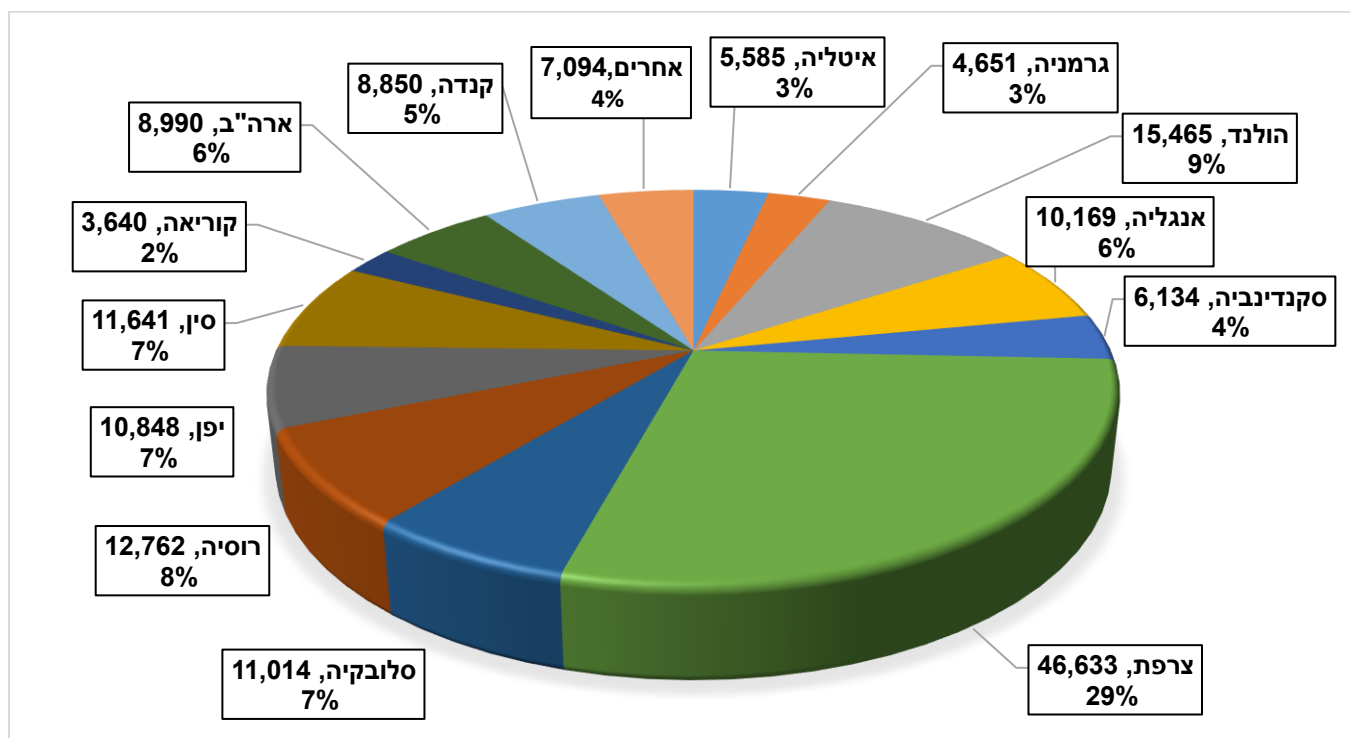
כפי שנרמז לעיל, המחירים שנפדו ביצוא "שאבו" את כל הפרי הטוב ליעד זה, וניתן היה רק להצטער שהביקושים הטובים והמחירים הטובים פגשו שנת שפל עם יכולות יצוא מוגבלות.

יעד היצוא המועדף לתוצרת הישראלית היא צרפת שקולטת 45% מיצוא ה"אורי" ו 23% מיצוא האשכולית האדומה.

סין, יפן קוריאה, ארה"ב וקנדה כיכבו השנה ביצוא האשכוליות האדומות, כאשר ארבעת יעדים אלו קלטו 40% מיצוא הזן הזה.

השוק הרוסי המשיך בהידרדרות הכמויות המיוצאות אליו. לפני משבר הרובל ייצאנו לרוסיה ואוקראינה כ 27% מההדרים הישראלים בעונה. בעונה האחרונה נמשכה מגמת הירידה לשפל חדש - רק 8%.

תרשים 1 : יעדי היצוא של פרי ההדר הישראלי – עונת 17/18 (טונות ו - % מכלל היצוא בכל יעד)

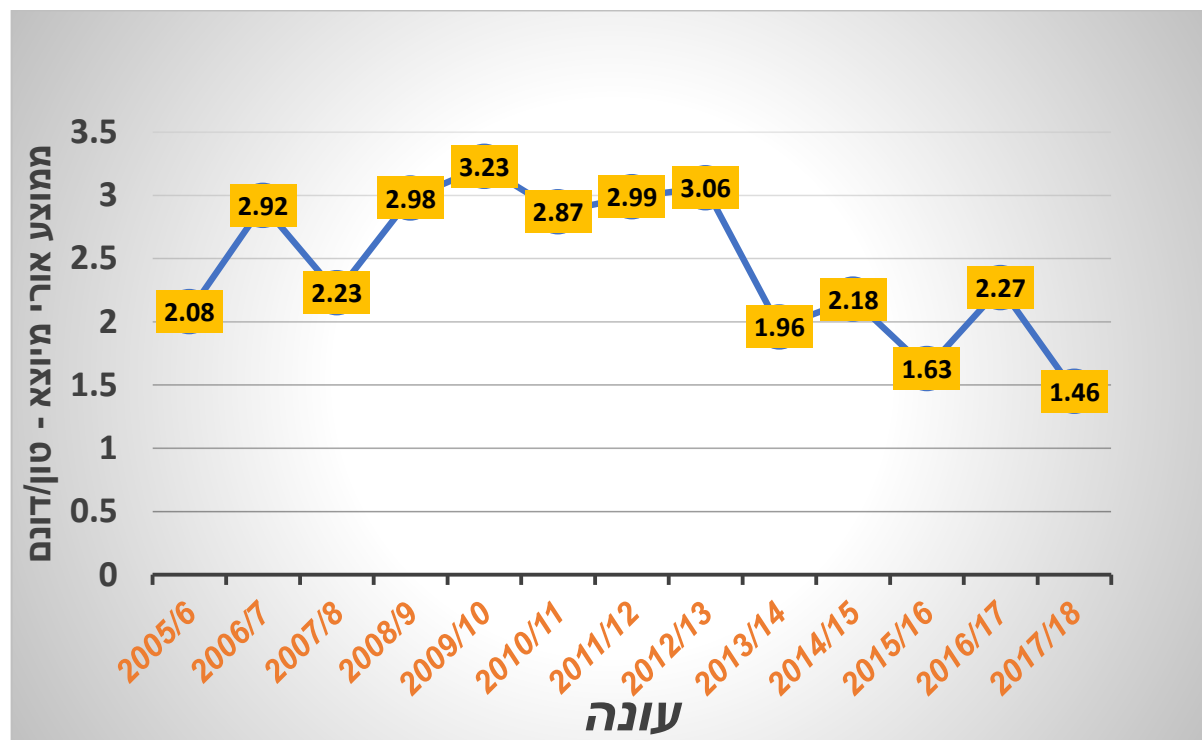
ה"אורי" ובעיותיו

בגיליון הקודם נתתי סקירה ארוכה ומפורטת על העונה המוצלחת מאוד שהיתה לאשכוליות למיניהן . בכתבת סיכום זו אתייחס לזן המוביל של הענף (בשטח הנטוע ובכמות היבול) , שהיה נהוג לכנותו "קטר הצמיחה" של ענף ההדרים , ופתאום התברר שהוא הפך ל "עוגן" או "משקולת" של הענף

טבלה 3 : "אורי" - יצוא ממוצע לדונם

יצוא /דונם	שטח	כמות מיוצאת (טון)	עונה
2.08	3,316	6,911	2005/6
2.92	4,516	13,199	2006/7
2.23	5,151	11,484	2007/8
2.98	6,024	17,956	2008/9
3.23	8,050	25,973	2009/10
2.87	10,819	31,094	2010/11
2.99	15,539	46,476	2011/12
3.06	16,133	49,391	2012/13
1.96	23,733	46,456	2013/14
2.18	30,877	67,331	2014/15
1.63	39,974	65,121	2015/16
2.27	45,914	104,175	2016/17
1.46	50,054	73,027	2017/18

תרשים 2 : "אורי" – יצוא ממוצע לדונם 2005/6-2017/18

בטבלה 3 ובתרשים 1 מוצגת סידרה של 13 שנות נתוני יצוא / לדונם של הזן "אורי". לא התבלבלתי! השטח שניקח לחישוב בכל"א מהשנים הוא השטח שהוא בן 5 ומעלה.

בתוך הסידרה ישנם 5 שנים שבהן היצוא הממוצע לדונם נע סביב 3 טון / דונם, ממוצע שהוא סביר ואפילו טוב מאוד (לפי 70% אריזה מדובר ביבול ארצי ממוצע של כ- 4 ומעלה טון/דונם).

אלא שב- 5 העונות האחרונות היצוא הממוצע צנח פלאים ובעונה שעברה הגיע לשפל של פחות מ 1.5 טון /דונם. עם נתון כזה לא ניתן לקיים פרדס גם אם המגדל יקבל 5 ש"לק"ג

סיכום לעונה וליצוא :

1. אחרי יבול שיא ויצוא שיא, באה שנת שפל. היבול היה מתחת לממוצע הרב שנתי. היצוא בעליה.
2. נמשכה מגמת הגידול ביצוא ליעדים הרחוקים – 28% !!
3. באשכוליות לבנות – יצוא "שיא" של 7,000 טון. 55% מזה ליפן!
4. יפן וסין קלטו מעל 10,000 טון אשכול אדומות. 23% מכלל היצוא של מוצר זה.
5. אשכוליות למיניהן (במיוחד אדומות) הביאו ההכנסה הטובה ביותר למגדל בעונה האחרונה.
6. למרות קטיף בזמן – בעיות קשות בשלהי העונה בשל רקבונות במשלוח.
7. החל מחודש פברואר היה גידול בפעילות זבוב הפירות הים תיכוני. כמות גדולה של פרי פגוע.
8. מחירי המכירה היו שווים ואף טובים מאשתקד.
9. נושא מזיקי ההסגר הדאיג מאוד לפני תחילת העונה. למרות חוסר משמעת בפרדס ובבית האריזה ואולי בשל הפיקוח המתוגבר לאחר האריזה - כמות התפיסות בחו"ל היה נמוך מבעבר.
10. יש צורך דחוף לפתור את בעיית היבולים בזן "אורי". כל עונה שעוברת ללא פתרונות גורמת הפסדים קשים למגדלים.